

4 שנות חרדה

מספר גברים בגיל העמידה, חובשי כפות, פרצו אל תוך החוילה ההדורה, מיהרו לקראת בעל הבית. ליד שולחן עמוס ספרים הרים את ראשו אדם בא בימים, חלוש גוף וצחור זקן.

"חזון איש", פתח בהתרגשות אחד הבאים, "זה עתה נפלה בתה בת השנתיים של הגברת ליון לתוך בור עמוק וצר. כיצד נוציאנה, רבי? אנו הושיעה נא!"

כאשר חזרה המשלחת עמוסת העצות הטובות אל מקום האסון כבר מצאה שם את המשטרה, מכבי אש, ואמבולנס של מגן דוד אדום.

כל אותו זמן לא פסקה לאה הפעוטה לילל מתוך הבור, שנשארה כתוצאה של הונחה פושעת של האחראי על בניה בתי השיכונים, פתוח. מתוך הבור הצרי, שקטרו לא עלה על 30 סנטימטרים ושעמקו הגיע ל-5 מטר, נשמעו בבידור קרייזי אזהרה של תינוקת. אולם איש לא ידע מה לעשות. הבור היה צר מאד ואפילו כף רגלו של אדם מבוגר לא היתה מסוגלת להכנס אליו. הוא היה גם עמוק מדי, עמוק מכדי שתהיה אפשרות להוציא בתוכו תינוקת בת שנתיים באמצעות חבל. גברים בעלי נסיון של עבודות הצלה ופעולות נועזות היו אותו זמן חסרי אונים.

ראשית, פקד איש הרפואה, יש להורים חמצן לבור. הצנר רות הושמו בפתח, וורם אויר פרח אליו, הגביר את יללות הפעוטה הנפחדת. עברה כבר כשעה ומחצה והיתה דרושה פעולה מהירה כדי להציל חיים רבים ממוח איום.

תאורת דרתק

האם והאב, אנשים דתיים, יוצאי הונגריה וררי השיכון הדתי, נדה אחיעו. הורחקו מהמקום, לאחר שהתעלפו פעמים מספר. השכנים, רובם ילדים, התרוצצו סביב הבור בסקרנות שהלכה וגברה מרגע לרגע. להם היה זה מאורע מרתק שאינו קורה בכל יום. הם הסתכלו במחזה — בצופים בסר, רבי-מאורעות, ציפו לפעולתם של הגדולים. הם לא תיארו לעצמם כי דוקא משורותיהם תבוא ההצלה וכי בעוד דקות

הבור לתוכו נפלה לאה ליון — שנית 1'

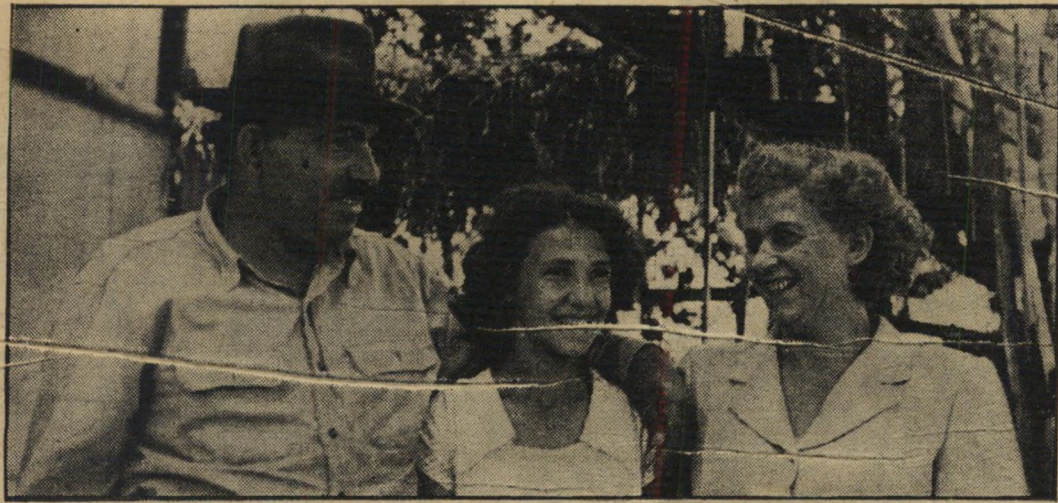
ספורות יעמדו שנים מביניהם במבחן של אומץ בלתי רגיל. המצילים הסתודדו שעה קלה, לבסוף הפגנו את פניהם לעבר שורת הילדים. שקט השתרר לשניות ספורות. אחד הכבאים ניגש אל ילד בן 9, שם את ידו על כתפו, אמר:

"מה דעתך, ילה, היית יכול להכנס אל הבור ולהוציא את לאהילה?"

איני יכולי

הילד היסס לרגע, הסכים. מישהו עדיין גיסה למנוע ממנו

הגם קרה. כרמלה, שגופה נכנס בקשי רב אל הבור, שפסף משך כל הדרך בדפנותיו, הגיעה אל תחתיתו בשלום, מצאה את התינוקת יושבת ללא יכולת לזוז ממקומה. היא קשרה את זרועותיה בחבל, פקדה להרימה.

גיבורה כרמלה שאוהה והוריה

— אני מוכנה לרדת —

עשרות זוגות עינים הופנו לעבר הנקודה הצרה. החבל הלך והתקפל לרגלי המצילים. זוג גלגלים צץ בפתחו של הבור, אחר גופה הצנום של כרמלה, ולכסוף ידיה השרוטות. לפתע פרצה קריאת שמחה, ואחריה תרועות. לאהילה, פצו"עה, חיוורת, ודומעת, היתה תלויה היטב לזרועות מצילתה.

הידיעה חלפה חיש מפה לאוזן. בני השכונה הדתית, שנסו תגרו בתדירי חדריהם ולא פסקו מלמלמל פסוקי תהילים, החלו לצהול מאושר. הורי הניצולה התעלפו שוב, הפעם משמחה; משלחת השיכון מיהרה שוב אל חוץ-אישי, הודיעה לו את הבשורה, הודתה לו עבור העצות (הרוחניות) שיעץ להם.

כל השיכון

בינתיים הועברה לאהילה לבית החולים בח'ליטינסקי, שם נקבע כי נקעה בעת נפילתה, את רגלה. אמה, שבינתיים החלימה מהתרגשותה, סרה אל השכונה הסמוכה כדי להננות למצילת בתה.

כרמלה לא הלכה למבחן בטיח לבית הספר. ידעתי כי יבואו לי ילדי אנושים ונתנואים ונשארת, אברה.

האם התרגשת, שלא ידעה שפה אחת מאשר הונגריה, חבי קה את כרמלה הצעירה השתחררת. אחר הווילה ומענות ביוחד עם אמה של כרמלה, שאף עליה עברו שעות של יסור רים.

ורם בלתי פוסק של מבקרים נהר אל בית שאולה אותו בקר. כמעט כל השיכון הדתי של אגודת ישראל, הפתיק עצמו אל הבית ההומה, וכאשר הוסיפו, בזה אחר זה, ראש יצירת בני-ברק ואשה נשיא הסניג, שהביאה זר מרחיב לניצורת היום, היתה כבר כרמלה מבולבלת לחלוטין. הכבוד ש' חולק לה היה גדול מכדי שתצמוד על פשרו. בפשיטות טבעית ענתה על השאלות שהיושנו אליה מכל עבר. רובן היו תשו"בות קולעות, ללא סמיה של צניעות.

כאשר נשאלה כיצד היא מרגישה לאחר הכל, ענתה כרמלה בפשיטות: "חבל על הפנס היפה שהשארתני בבור. הייתה יורדת שוב לקחה אותו!"

את המעשה, אולם החבל כבר נקשר במהירות אל גופו ורג' ליו, והילד שולשל בהירות אל תוך הנקב הצר והמפחיד. רגעיו דומיה אפפו את המקום. בכיותיה של הפעוטה פסקו, מש' מע שהילד הגיע אליה. מישהו גיסה לחייך, אולם לפתע נש' מעה קריאה: "העלו אותי, איני יכול!"

הנסיון הראשון נכשלי. הילד האמיץ לא הצליח לקשור את התינוקת. אולם הוא עדיין לא נכנע, הסכים לרדת שנית. גם הפעם הוצא כשיריו ריקות. בפעם השלישית הצליח להח' זיק בידיה אולם כוחותיו לא עמדו לו. משקלה של לאהילה, למרות גילה, היה כ-15 קילו, והיא נשמטה מידיו.

מצב הרוח החל להיות קודר. כמה פסימיסטים שעמדו מן הצד החלו לעוץ עצות שונות. גרמו להלך רוח תבוטני. אך המלחמה לחייה של הפעוטה, החליטו המצילים, צריכה לה' משך. במשנה מרץ פנו שוב אל שורת הילדים, ניסו לבחור ילד מבוגר מקודמו, שיהיה נהון גם בגוף צנום. ילד רוה לא נמצא במקום. נמצאה ילדה.

כרמלה שאולה (13 וחצי) הסכימה מיד. היא היתה דקת גו, נבוהה וחזקה ולא היתה מפונקת. ביתה הסמוך הכיל משפחה ענפה — חמש בנות וארבעה בנים. ההורים, ילידי עיראק, שעלו לארץ לפני 22 שנה, לא נתנו לילדיהם כל פינגוס. כרמלה, כהת-שער ונעימת פנים, למדה בבית הספר הסמוך בנבעת שמואל. אותו יום, אחר הצהריים, סרה אל מורה האנגלית, כדי לקבל ממנו שעורים שלא מן המניין כיוון ש' ציוניה בשפה זו היו לקויים. כאשר חזרה לביתה, בשעות הערב, שמעה על האסון, מיהרה למקום. עתה עמדה, בפעם הראשונה בחייה, מול סכנה ממשית.

באומץ לב בלתי רגיל, בשלחה של אדם היודע את אשר הוא עומד לעשות. מסרה כרמלה את גופה לידי המצילים שקשרוהו היטב, אחר שלשלו אותה פנימה כשבידה חבל נוסף לקשירת הפעוטה, ופנס כיס קטן בטיה, להאיר את דרכה בחשכה.

כאשר נכנס ראשה תחילה אל הבור ורגליה נעלמו באיטיות מעיני הצופים, השתררה דממה כבדה. הכל ידעו כי הסוף קרב והולך; אם יהיה זה סוף טוב או סוף רע לא יכול איש לנחש. ארבע שעות עברו מאז נפלה לאהילה לבור העמוק. אם לא יקרה נס, יאפסו התקוות.

החולים העירוני, אולם ד"ר אברמוביץ מעג מהם זאת... מסקנת המסריט, איש לח"י לשעבר: "הממשלה הטעתה אותי באופן גס!"

לא פחות חזקה היתה התרגשותו של אחד ממנהלי עלית הנוער, שנחן המלצה חמה לשני הגרמנים, מוסנית לכל פעילי עלית הנוער. אמר הוא: "לשכת-המודיעין הממ' שלתית שלחה אתכם אליו. הם לא מצאו משום מה, חן בעיני, לכן ביקשתי מלשכת' המודיעין המלצה בכתב. בדרך כלל איני נוהג לבקש זאת... אמרו לי שהם צרפתים..."

משרד החוץ התעסף בשתיקה עמוקה. נהג כמנהו (ובחכמה): בנק רוטשילד-גולדשמיט בפאריס, שפיקס את הכסף למה שהיה צריך להיות, לפי כל הסימנים, מרס-אגנשטינ מובהקי. נראה שכסף זה לא הספיק: כשי גורשו מן הארץ, נשארו שני הגרמנים חבים לחברת כרמל פילם כמה מאות ל"י עבור שימוש במכשירי צילום, לפי המלצה ממשלתית.

אמת, אלא לטשטש אותה. בין השאר שכחה להזכיר כמה פרטים, שפורסמו כעבור יומיים בהעולם הזה:

● הגרמנים הסריטו בלי רשות את פרי פורי הגסיסה של החיות השחוטות בבית המטבחיים ברמת-גן.

● משטרת ישראל החרימה את הסרט ואת התקליט.

● שני הגרמנים גורשו בחפזון מן הארץ. "להסרטינו בריית-מדינה" היתה סיבה הגיונית מאד להעלמת האמת הזאת. הסיבה: ממשלת ישראל, וביחוד משרד-החוץ שלה, נכשלה כשלון שהעלה סומק בפני פקידים רבים.

סיפר מסריט מקומי, שפנה להעולם הזה מיד עם קריאת הידיעה הראשונה: "מישהו שלח לי את הגרמנים, גילה לי שיש להם המלצה חזקה מידי משה שרת ונחום גולדמן... אחרי שהופיעה הידיעה בהעולם הזה שאלה אותם אם הם גרמנים, והם הכחישו זאת... הם ניסו להסריט לידה וברית-מילה בבית

(המשך מעמוד 7)

בידו, ציין שמזג היהודים התקרר במידה גני כרת מאז נפגש איתם לאחרונה.

חולדות

שתיקה כהודעה

חמשה ימים אחרי שפירסם העולם הזה (813) את הידיעה הסנסציונית כי פאול אר"י (813) בנו של מסריט גרמני אנטישמי מפורסם, שוהה בארץ ויכה לכל הקהה של ממשלת ישראל בהסרסת סרט מסתורי, הודורה לש' כתי-המודיעין הממשלתית, שלחה לעתוננים הודעה מפורטת ותמימה מאד על המקרה. העתוננית פירסמו אותה בצייתנות, לא בדקו את הפרטים בריקה כלשהי. הודעה זו היתה משולה לשתיקה מוחלטת.

ההודעה הממשלתית הסבירה כי אמנם הגרמנים האלה טובים הם, וכי באו בתום-לב להסריט סרט למען ישראל. אולם כמו במק' רים רבים אחרים, לא באה ההודעה להבזיר

המשק

מחסור או לא?

מיד לאחר ששר המסחר והתעשייה פרץ ברושטיון הוקיע, מעל במת הכנסת, את ב"כ לי מפעלי הכותנה בארץ, שסגרו את ה' משותיות בסוענם שאין להם מלאי של חומר גלמי, אירגנו חללו מסיבת עתונאים. במסי' בה הודיעו: ישראל למדן, מנהל אגף ה' עוררות והסקסטיל במשרד המסחר והתעשייה, הוא האשם בסגירת המשותיות. הודיע למדן לשר שלו: בעלי המשותיות לא מסרו ידיעות נכונות על מצב המלאי, לא סבלו, למעשה, ממחסור בחומרי גלם.

בעלי המשותיות ראו בדברי ברושטיון ולמ' דן עלבון כלפיהם, ביקשו מאת השר לבדוק את העובדות מחדש, לבקש סליחה, באם ית' בבר שטענותיהם היו צודקות. שר המסחר והתעשייה לא ביקש סליחה; להיפך, שלח מכתב חוזר ליצרנים, בו אישר את מסקנות משרדו. אחת מן המשותיות, החברה הישראלית לי